

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ
25^η Μαρτίου & 1^η Μαΐου
14572 Δροσιά

ΔΡΟΣΟΜΕΛΙΣΣΕΣ

Project: Η θέση της γυναίκας

Διαθεματική & Διεπιστημονική προσέγγιση

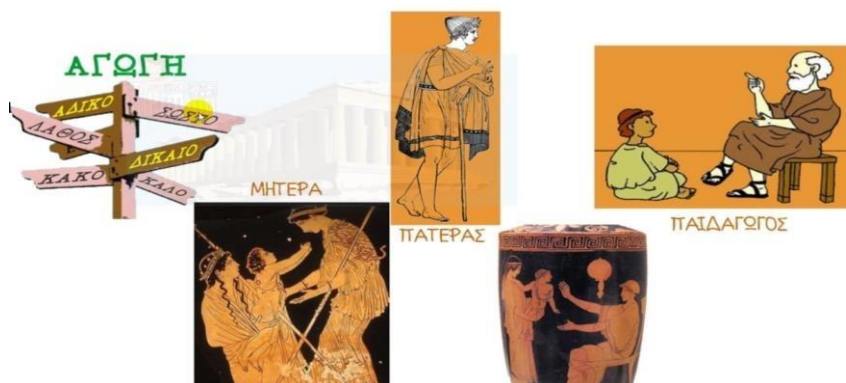
ΦΕ 5ο: Η θέση της γυναίκας στην αρχαιότητα

Διευθύντρια Σύνταξης: Εύη Συρίγα

Σύνταξη: Ελένη Γιαβασπούλου Α1

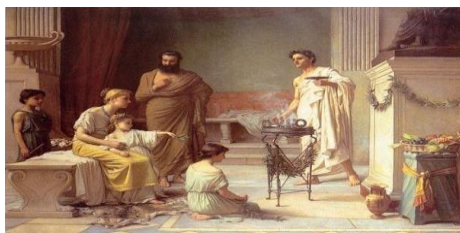
Η εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Αθήνα.

Στην Αθήνα της κλασικής εποχής η εκπαίδευση των νέων αποτέλεσε πρότυπο για πολλές αρχαίες ελληνικές πόλεις. Ενδιέφερε οπωσδήποτε την επίσημη Πολιτεία, αλλά δεν αποτελούσε δικό της μέλημα, δεν ήταν κρατική όπως σήμερα. Λειτουργούσε σε ιδιωτική βάση και οι διδάσκαλοι πληρώνονταν απευθείας από τον πατέρα.

Η εκπαίδευση ξεκινούσε από τη νηπιακή ηλικία μέσα στο σπίτι με μέριμνα των γονέων. Φρόντιζαν τα παιδιά να μάθουν να ξεχωρίζουν το καλό από το κακό, το δίκαιο από το άδικο και τα συμβουλευόταν πώς να γίνουν καλοί και χρήσιμοι στην κοινωνία.

Οι πρώτοι δάσκαλοι ήταν οι ίδιοι οι γονείς, η τροφός (γυναίκα συνήθως δούλα, που βοηθούσε τη μητέρα του σπιτιού στις δουλειές), ο παιδαγωγός (άντρας συνήθως δούλος, που ήταν υπεύθυνος για την διαπαιδαγώγηση και την ανατροφή του παιδιού).

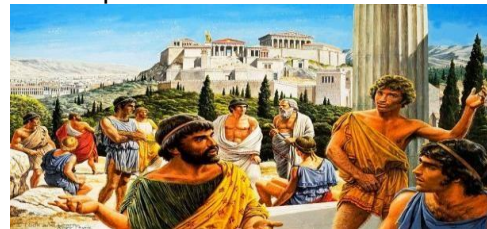
Όταν τα παιδιά έφταναν στην κατάλληλη ηλικία, τότε οι γονείς έστελναν στα σπίτια των δασκάλων μόνο τα αγόρια για να διδαχθούν:

- α) από τον γραμματιστή (φιλόλογο) γραφή και ανάγνωση
- β) από τον κιθαριστή (δάσκαλο μουσικής) ρυθμό και αρμονία
- γ) από τον παιδοτρίβη (γυμναστή) φυσική και σωματική αγωγή

Κατά το αρχαίο γνωμικό «νοῦς ὑγιής ἐν σώματι ὑγιεῖ», αλλά και όπως αναφέρει ο Θαλής ο Μιλήσιος: «ὁ τὸ μὲν σῶμα ὑγιής, τὴν δὲ ψυχὴν εὐπόρος, τὴν δὲ φύσιν εὐπαιδευτος» (Διογένης Λαέρτιος Ι 37), βλέπουμε

πως οι Αθηναίοι έδιναν μεγάλη σημασία τόσο στην εκγύμναση του σώματος όσο και του μυαλού των νέων.

Μετά το πέρας της στοιχειώδους εκπαίδευσης η συμμετοχή σε μαθήματα μετεκπαίδευσης πλάι σε φιλοσόφους, σε σοφιστές ή ρήτορες ήταν προνόμιο λιγιστών. Η ανατροφή και η εκπαίδευση των κοριτσιών γινόταν μέσα στο σπίτι στον ονομαζόμενο γυναικωνίτη υπό την εποπτεία της μητέρας, από την τροφό και τις μεγαλύτερες αδελφές.

Τα κορίτσια δεν αποκτούσαν ιδιαίτερες γνώσεις πέρα από αυτές που θα τους επέτρεπαν να διαχειρίζονται σωστά τις υποθέσεις του σπιτιού τους, όταν θα αποκτούσαν οικογένεια.

Το επίπεδο μόρφωσης των κοριτσιών παρέμενε σχετικά χαμηλό, παρότι η γνώση της γραφής και ανάγνωσης ήταν συνηθισμένο φαινόμενο στις γυναίκες.

Περισσότερο βάρος έδιναν, όμως, στην εκμάθηση των πρακτικών δεξιοτήτων που έπρεπε να γνωρίζει κάθε γυναίκα, όπως το γνέσιμο και η υφαντική.

Στην Αθήνα η πρώτη κύρια δυσκολία που αντιμετώπιζε ένα νεογέννητο κορίτσι ήταν να του επιτραπεί να ζήσει. Εξαρτιόνταν άμεσα από την απόφαση του πατέρα, καθώς η γέννηση ενός θηλυκού μέλους θεωρούνταν ανώφελο και επιπρόσθετο έξοδο, εφόσον μάλιστα σε ένα κατεχοχόν πατριαρχικό σύστημα κληρονομιάς δεν είχε τη δυνατότητα να διατηρήσει το οικογενειακό όνομα και τα οικογενειακά περιουσιακά στοιχεία.

Στην αθηναϊκή κοινωνία η γυναίκα βρισκόταν μονίμως υπό ανδρική κηδεμονία. Μέχρι τον γάμο της εξαρτάται άμεσα από τον πατέρα και μετά από τον άντρα της.

Η βασική ευθύνη της, ήταν η διαχείριση του σπιτιού. Η ίδια κατοικούσε στον γυναικωνίτη, που περιλάμβανε τον κοιτώνα των συζύγων, τα δωμάτια των κοριτσιών και τα διαμερίσματα που εργαζόνταν οι δούλες. Επέβλεπε και κατεύθυνε τους δούλους και φρόντιζε για τη σωστή τακτοποίηση των αγαθών και των πραγμάτων του σπιτιού.

Οι αριστοκράτισσες γυναίκες, επίσης, στο πλαίσιο των οικιακών καθηκόντων τους, ασχολούνταν με την υφαντική και το ράψιμο του ρουχισμού.

Στην πολιτική ζωή των Αθηνών η θέση των γυναικών ήταν ανύπαρκτη.

- ❖ Οι γυναίκες δε θεωρούνταν πολίτες.
- ❖ Στερούνταν των πολιτικών δικαιωμάτων, που απολάμβαναν οι άνδρες.

- ❖ Δεν είχαν δικαίωμα εγγραφής στους καταλόγους των πολιτών.
- ❖ Δεν είχαν δικαίωμα κατοχής, ιδιοκτησίας ούτε κληρονομιάς.
- ❖ Δεν είχαν τη δυνατότητα να υπερασπιστούν οι ίδιες τον εαυτό τους σε αστικές υποθέσεις.
- ❖ Συμμετείχαν μόνο στις κυριότερες θρησκευτικές γιορτές της πόλης.

Άλλη μία συμβολή των γυναικών στη δημόσια ζωή ήταν το ιερατικό αξίωμα, που ασκούσαν στο πλαίσιο της λατρείας των γυναικείων θεοτήτων. Το ιερατικό αξίωμα αποτελούσε κληρονομικό δικαίωμα για τις γυναίκες ιέρειες.

Γυναικεία επαγγέλματα στην Αθήνα της κλασικής εποχής 5^{ου} αι. π. Χ.

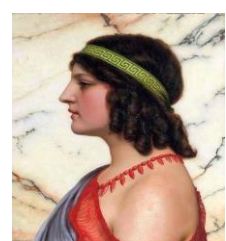
Η θέση του γυναικείου φύλου κατά την κλασική εποχή στην Αθήνα αποτέλεσε σημείο αντιλεγόμενο για διάφορους συγγραφείς, καθώς κάποιοι κάνουν λόγο για γυναίκες αμόρφωτες, περιορισμένες στο πλαίσιο της οικιακής ζωής και κοινωνικά ενεργές μόνο σε ό,τι αφορούσε τη θρησκεία.

Ίκανές μόνο για παιδοποιία και αναγκασμένες να συνοδεύονται

πάντα από έναν κηδεμόνα είτε αυτός ήταν ο πατέρας τους είτε ο σύζυγός τους.

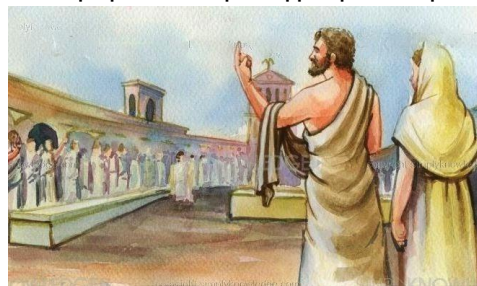
Όμως, αντίθετα σε ανάγλυφες παραστάσεις βρίσκουμε γυναίκες δραστήριες και καλλιεργημένες, μουσικούς, ποιήτριες, αγρότισσες, βιοτέχνες και εμπόρους, καθώς και γυναίκες που υπηρετούσαν ως ιέρειες στους ναούς των διαφόρων θεών της αρχαιότητας.

Η Πράξιλλα (μέσα 5ου αι. π.Χ., περί το 450) ήταν καταξιωμένη διθυραμβική ποιήτρια από τη Σικυώνα. Κατά την εποχή που έζησε οι στίχοι της θαυμάζονταν ευρέως, ενώ υπήρξε η δημιουργός του Πραξιλλείου ποιητικού μέτρου, φημισμένη για τη χάρη και την αρμονία των στίχων της.

Μια γυναίκα με ανεξάρτητο πνεύμα και πολιτική βούληση είναι η Ελπινίκη στην εποχή του Περικλή. Οι αναφορές σε αυτήν δείχνουν ότι δεν ήταν η τυπική Αθηναία αριστοκράτισσα που ήταν υποταγμένη στον άνδρα της και φρόντιζε μόνο για το νοικοκυριό της. Στη σημερινή εποχή θα μπορούσε να είναι μια πετυχημένη σύμβουλος διοίκησης ή μια εκπρόσωπος του κοινοβουλίου.

Ο Πλούταρχος σημειώνει πως η Ελπινίκη σύναψε με τον Περικλή μία μυστική

συμφωνία, κατά την οποία ο αδερφός της Κίμων θα αναλάμβανε με 200 πλοία των συμμάχων τις επιχειρήσεις στην Περσία, ενώ ο Περικλής θα διατηρούσε τη δύναμή του μέσα στην πόλη. Πριν όμως τη συγκεκριμένη συμφωνία η Ελπινίκη είχε προδιαθέσει ευνοϊκά τον Περικλή προς τον Κίμωνα, όταν ο αδερφός της κινδύνευε να καταδικαστεί σε θάνατο.

Στις σχετικά εύπορες οικογένειες, όπου ένας αριθμός δούλων αρκούσε για το μεγαλύτερο μέρος των χειρωνακτικών εργασιών, η πιο έμπιστη δούλη αναλάμβανε τον ρόλο της «οικονόμου» η ονομαζόμενη «ταμίας».

Η ίδια κατοικούσε στον γυναικωνίτη που περιλάμβανε τον κοιτώνα των συζύγων, τα δωμάτια των κοριτσιών και τα διαμερίσματα που εργαζόνταν οι δούλες. Καθήκον της ήταν να επιβλέπει τους υπόλοιπους δούλους που έμεναν στο σπίτι. Επίσης, ήταν υπεύθυνη να παραλαμβάνει τα προϊόντα που έφταναν στο σπίτι, να ξεχωρίζει αυτά της άμεσης κατανάλωσης από εκείνα της αποθήκευσης και να φροντίζει για τη σωστή διαχείρισή τους με βάση τον ετήσιο προϋπολογισμό του οίκου. Επιτηρήτρια της οικονόμου ήταν η σύζυγος.

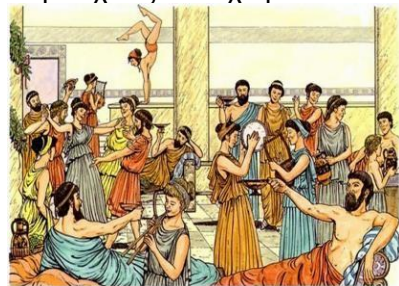
Οι αριστοκράτισσες γυναίκες, επίσης, στο πλαίσιο των οικιακών καθηκόντων τους, ασχολούνταν με την υφαντική και το ράφιμο του ρουχισμού. Επιπλέον, είχαν επιφορτισθεί με την ανατροφή των παιδιών. Ενώ, όμως, με όλες αυτές τις ασχολίες οι ευκατάστατες Αθηναίες δεν έβγαιναν από το σπίτι, οι φτωχές αναγκαστικά δούλευαν εκτός σπιτιού.

Ανάμεσα σε άλλα επαγγέλματα εργαζόντουσαν ως εργάτριες μαλλιού, τροφοί, συλλέκτριες καρπών, μετέφεραν νερό και σε μεγαλύτερη ηλικία ως πωλήτριες, όπως μας μαρτυρούν σχετικές παραστάσεις αγγείων.

Εντελώς διαφορετικά ζούσαν οι εταιρές. Απολάμβαναν ελευθερίες, ευρισκόμενες σε μια διαφορετική κατάσταση από τις υπόλοιπες γυναίκες. Σε αντίθεση με τις άλλες γυναίκες, είχαν γνώσεις λογοτεχνίας και τέχνη.

Η θέση των καλλιεργημένων και μορφωμένων εταιρών ήταν τελείως διαφορετική. Συμμετείχαν ελεύθερα στα συμπόσια των ανδρών. Είχαν τη δυνατότητα να μάθουν μουσική και χορό και να γνωρίσουν σπουδαιούς σοφιστές και φιλοσόφους.

Για τις περισσότερες γυναίκες, όπως και για τους περισσότερους άντρες δεν ήταν δυνατό να ζει κανείς χωρίς να εργάζεται. Πολλές γυναίκες, λοιπόν, συμμετείχαν στο εργατικό δυναμικό, όπως φαίνεται από πολυάριθμες επιγραφές. Πολλά αντικείμενα κατασκευάζονταν σε οικιακά εργαστήρια για εμπορικούς σκοπούς.

Ο Αριστοτέλης παραδέχεται πως ήταν αδύνατο να εμποδίσει κανείς «τις γυναίκες των φτωχών» να πηγαίνουν στην αγορά.

Εκείνες που έμεναν στην ύπαιθρο συμμετείχαν στις αγροτικές εργασίες, ενώ εκείνες που ζούσαν στην πόλη ασχολούνταν με το μικρεμπόριο τροφίμων ή αντικειμένων, όπως αρώματα και κοσμήματα ή διατηρούσαν καταστήματα με τους συζύγους τους, όπως ταβέρνες και πανδοχεία.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της μητέρας του Ευριπίδη, όπως αναφέρει ο Αριστοφάνης, η οποία ήταν μία απλή λαχανοπώλισσα που πουλούσε στην αγορά σουσάμι, κρεμμύδια, όσπρια και σύκα.

Οι γυναίκες απαγορευόταν να σπουδάσουν ιατρική και μαιευτική. Πολλές γυναίκες πέθαιναν, επειδή ντρέπονταν να τις δουν γυμνές οι άντρες. Υπήρχε διάκριση μεταξύ γυναικών και ανδρών στην κλασική Αθήνα στη μόρφωση και αυτό είχε αντίκτυπο και στη ζωή τους. Το γεγονός των θανάτων έκανε τη νεαρή Αθηναία Αγνοδίκη να φορέσει ανδρικά ρούχα, να μαθητεύσει στον γιατρό Ηρόφιλο (3^{ος} αι. π.Χ.) και να μάθει Ιατρική και μαιευτική.

Έτσι λοιπόν ως «άντρας» ασκούσε το επάγγελμα του γιατρού με μεγάλη επιτυχία. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι άλλοι γιατροί, από ζήλεια να την κατηγορήσαν για μοιχεία. Στον Άρειο Πάγο, όπου κατέληξε η κατηγορία, φανέρωσε το φύλο της και δικάστηκε σύμφωνα με τον νόμο.

Λόγω όμως της επέμβασης των ευγενών Αθηναίων γυναικών αθώωθηκε. Από τότε επιτράπηκε με νόμο στις ελεύθερες γυναίκες να ασκούν, την ιατρική. Από το παραπάνω περιστατικό της νεαρής Αθηναίας φαίνεται η δίψα για γνώση και ότι αιψήφησε όλους τους κινδύνους, για να σπουδάσει αυτό που αγαπούσε.

Συναφή ήταν και τα γυναικεία επαγγέλματα της νοσοκόμας, της μαίας (η μητέρα του Σωκράτη ήταν μαία) και της πρακτικής θεραπεύτριας (για γυναίκες που από ντροπή δεν ήθελαν να πάνε σε άνδρες γιατρούς).

Σε κείμενα τους οι Ξενοφώντας, Αριστοτέλης και Πλούταρχος αναφέρουν χαρακτηριστικά επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων επισημαίνοντας ότι χάρη σε αυτά οι πολίτες συντηρούσαν τους εαυτούς τους, τους οικείους και τους δούλους τους, αλλά και πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στην πόλη τους.

Λόγω της σχετικής φτώχειας της αττικής γης οι Αθηναίοι επέδεδξαν μεγάλη έφεση, στο εμπόριο και στα χειρωνακτικά επαγγέλματα: Σήμερα εξακολουθούν να υπάρχουν τα περισσότερα από αυτά τα επαγγέλματα. Άλλα έχουν εξελιχθεί, για να προσαρμοστούν στις ανάγκες της εποχής μας και της τεχνολογικής προόδου, ενώ κάποια άλλα τείνουν προς εξαφάνιση. Σε αρκετά από αυτά σήμερα διαπρέπουν γυναίκες, όπως:

- Γυναίκες Εφοπλιστές και Επιχειρηματίες
- Ιδιοκτήτριες Ξενοδοχείων και καταστημάτων Εστίασης
- Εκπαιδευτικοί
- Ιατροί, Φαρμακοποιοί, Νοσοκόμες, Μαίες
- Οικονομολόγοι
- Ζωγράφοι, Γλύπτριες,
- Ποιήτριες, Συγγραφείς, Μουσικοί
- Αρχιτέκτονες, Μηχανικοί, Μηχανολόγοι
- Διακοσμήτριες, Ράπτριες, Σχεδιάστριες Μόδας
- Αγγειοπλάστες, Κεραμοποιοί
- Τεχνίτριες πολύτιμων λίθων και μαρμάρινων έργων τέχνης
- Βιοτέχνες στην υφαντουργία, Υποδηματοποιία
- Οδηγοί σύγχρονων μεταφορικών μέσων
- Οικιακοί Βοηθοί
- Εργάτριες σε εργοστάσια, Υπάλληλοι καταστημάτων

Αγνοδική η Αθηναία - Ο πρώτος τοκετός

... Σε λίγο ξημερώνει ένα ηλιόλουστο ανοιξιάτικο πρωινό και εγώ στέκομαι μπροστά στο παράθυρό μου περιμένοντας με ανυπομονησία την ανατολή του ήλιου. Αυτή είναι μια πολύ σημαντική ημέρα για μένα, καθώς θα είναι ο πρώτος τοκετός που θα εφαρμόσω όλες τις γνώσεις, τις οποίες απέκτησα κοντά στον σπουδαίο διδάσκαλό της Ιατρικής Ηρόφιλο τον Χαλκοδόνο...

Από μικρή είχα παρατηρήσει πως πολλές εγκυμονούσες γυναίκες πέθαιναν, επειδή ένιωθαν ντροπή να εξεταστούν από άνδρες γιατρούς, μια και αυτό το επάγγελμα ήταν καθαρά αντρικό. Έτσι, πήρα την απόφαση, με τη βοήθεια και τη στήριξη της οικογένειάς μου, αλλά και με κίνδυνο της ίδιας της ζωής μου, να μεταμφιεστώ σε άνδρα, για να πραγματοποιήσω το όνειρό μου, να φοιτήσω στην Ιατρική της Αλεξάνδρειας.

... Μα ο ήλιος έχει πλέον ανατείλει. Πρέπει γρήγορα να μεταμφιεστώ σε άντρα και να συγκεντρώνω τα ιατρικά εργαλεία που θα χρειαστώ.

Σε λίγο καταφθάνει η άμαξα, την οποία έχει στείλει ο «μελλοντικός πατέρας», για να μεταφέρει τα απαραίτητα, όπως το

Η πρώτη καταγεγραμμένη στην παγκόσμια ιστορία γυναίκα Γυναικολόγος. Η μεταμφιεσμένη σε «νεαρό έφηβο γιατρό» με τα μακριά χέρια, τα λεπτά δάκτυλα και την περίεργη γλυκύτητα στο πρόσωπο, που εξαιτίας της οι Αθηναίοι μετά από δίκη νομοθέτησαν να σπουδάζουν και οι γυναίκες Ιατρική!

«σκαμνί της ετοιμόγεννης».

Στο κάθισμα του σκαμνιού υπήρχε μια τρύπα σε σχήμα ημισελήνου μέσα από το οποίο θα γεννιόταν το βρέφος. Το σκαμνί ή η καρέκλα συχνά είχε μπράτσα από τα οποία πιανόταν η μητέρα.

Η άμαξα φεύγει για το σπίτι και εγώ ξεκινάω με τα πόδια για την οικία της ετοιμόγεννης, αλλά πρώτα θα περάσω από την αγορά, ώστε να προμηθευτώ: μέντα, κριθάρι, μήλο, κυδώνι, κίτρο, και αγγούρι, απαραίτητα προϊόντα της φύσης για τον τοκετό.

Στη διαδρομή περνάνε από το μυαλό μου διαφορές σκέψεις όπως: Τι θα συμβεί άραγε αν το βρέφος είναι κορίτσι;

Είναι γεγονός ότι η γέννηση ενός κοριτσιού δεν είναι και τόσο καλοδεχούμενη όσο αυτή ενός γιου. Ο γιος θεωρείται ο συνεχιστής του σπιτιού και είναι ικανός να προστατεύσει την πόλη σε περίπτωση πολέμου, ενώ μια κόρη δεν είναι σε θέση να ανταποδώσει ό,τι έχει ξοδέψει η οικογένεια για εκείνη και η μόνη λύση είναι να παντρευτεί, δηλαδή προίκα ή αν δεν παντρευτεί συνεχίζει να αποτελεί φορτίο για την οικονομία της οικογένειας.

Ο πατέρας έχει τρεις επιλογές. Αν είναι γιος θα κρεμάσει έξω από την πόρτα ένα κλαδί ελιάς, σύμβολο των ανταμοιβών του άνδρα στον στίβο, στην πολιτική και στρατιωτική ζωή. Αν είναι κορίτσι ή θα κρεμάσει μια μάλλινη κορδέλα, που συμβολίζει τη δεμένη με το σπίτι ζωής της γυναίκας ή θα οδηγήσει σε θάνατο το θηλυκό βρέφος.

Φτάνω στο σπίτι με υποδέχεται η τροφός, που με οδηγεί στην οικοδέσποινα. Και οι δύο μαζί με την εγκυμονούσα είναι οι μόνες που γνωρίζουν το μεγάλο μου μυστικό. Ζητώ να απομονωθώ για λίγο, ώστε να προσευχηθώ στη θεά της γέννησης, των πόνων του τοκετού και προστάτιδα των νεογνών, *Ειλειθυία*.

Με βοηθό μου τη θεά, οδηγούμαι στο δωμάτιο τοκετού. Εκεί βρίσκονται ήδη η εγκυμονούσα, η μητέρα της, η τροφός και δύο δούλες, που θα βοηθήσουν στον τοκετό.

Οι γυναίκες έχουν ετοιμάσει από πριν τα απαραίτητα: ελαιόλαδο, χλιαρό νερό, χλιαρά επιθέματα - «θερμάσματα», μαλακούς σπόγγους, κομμάτια μαλλί, επιδέσμοι, ένα μαξιλάρι. Βότανα για να μυρίσει η επίτοκος, τα θερμάσματα για να ανακουφιστούν οι πόνοι, οι σπόγγοι για να καθαριστούν και το μαλλί για να σκεπαστούν τα διάφορα μέρη της γυναίκας. Το μαξιλάρι για να τοποθετηθεί εκεί το μωρό, κάτω από την κυούσα μέχρι να κοπεί ο ομφάλιος λώρος, το λάδι για να επαλειφθεί το βρέφος, το χλιαρό νερό για να ξεπλυθούν τα διάφορα μέρη, οι επιδέσμοι για να τυλιχτεί το νεογέννητο.

Η εγκυμονούσα αρχίζει να νιώθει δυνατές και τακτικές συσπάσεις. Βοηθός στον χρόνο το άδειασμα της κλειψύδρας και οδηγός στις διαστολές τα 4 τετράδραχμα (νόμισμα εποχής).

Οι δυο δούλες κρατούν τα χέρια της κοπέλας, ενώ η μητέρα κρατά κόντρα στην πλάτη της και της δίνει κουράγιο ψιθυρίζοντάς της στο αυτί και χαϊδεύοντας στοργικά το πρόσωπό της. Τις μαλάξεις με τα χέρια στην κοιλία έχει αναλάβει η παραμάννα.

Δίνω τον ρυθμό για τις αναπνοές και τις ωθήσεις.

Το βρέφος ξεκινά να κατεβαίνει από τη γεννητική διόδο.

Και ναι!!! ... η μεγάλη στιγμή έφτασε το νεογνό έχει βγει και είναι...

«κορίτσι».

Κόβω τον ομφάλιο λώρο και το πρώτο κλάμα δίνει το μήνυμα της νέας ζωής.

Η παραμάννα μαζί με τις δύο κοπέλες αναλαμβάνουν την καθαριότητα της μητέρας. Εγώ με τη γιαγιά μπανιάρουμε με χλιαρό νερό το βρέφος, το βάζουμε μέσα σε κομμάτια υφάσματος, μετά το πασπαλίζουμε με καθαρό αλάτι και σόδα, για να απορροφήσουν τα υγρά του τοκετού, το ξαναπλένουμε, το ξαναπασπαλίζουμε τρεις φορές. Με τα θερμάσματα καθαρίζουμε όση βλέννα υπάρχει στη μύτη, στο στόμα, στα αυτιά και στο ποπουδάκι του βρέφους. Με λίγο ελαιόλαδο καθαρίζουμε τα μάτια του βρέφους, για να φύγουν όλα τα υπολείμματα του τοκετού. Τέλος, με ένα κομμάτι μάλλινο ύφασμα βρεγμένο στο ελαιόλαδο τυλίγουμε και δένουμε γερά τον ομφάλιο λώρο.

Τώρα πλέον είναι έτοιμη η μικρή να επιστρέψει στη ζεστή αγκαλιά της μητέρας και ο πρώτος θηλασμός θα αναπτύξει το δεσμό βρέφους-μητέρας.

Ο πατέρας κάνει την εισοδό του. Τα υγρά μάτια μου από τη συγκίνηση καρφώνουν το βλέμμα του. Είναι σκεπτικός...

Η δική μου αποστολή τελείωσε και παίρνω γρήγορα τον δρόμο της επιστροφής στο σπίτι μου.

Η αινιγματική ματιά του πατέρα μου φέρνει πάλι σκέψεις...

Μήπως ανακάλυψε το μυστικό μου; Θα κρεμάσει άραγε στην εξώπορτα τη μάλλινη κορδέλα; Τι θα επικρατήσει τελικά;

Τον τελευταίο λόγο έχει τώρα εκείνος...

Ειλειθυία: παράγεται εκ των αρχαίων ρημάτων "ειλέω" = στενοχωρώ, πιέζω κλπ. και τον "θύω" = στενάζω με ορμή, τρελαίνομαι. Κατά την αρχαία παράδοση το όνομα αυτό οφείλεται σε ικετευτική κραυγή των επιτόκων: «Ελθέ!», «Ελθέ!» με την οποία και καλούσαν τη θεά σε βοήθεια.